

En rettferdig verden er mulig

Prinsippprogram for Sosialistisk Ungdom

1 Sosialistisk Ungdom (SU) tror på folks evne og kraft til å skape en rettferdig verden. Vi er en
2 del av den internasjonale arbeiderbevegelsen, kvinnebevegelsen, skeive bevegelsen,
3 antirasistiske bevegelsen, miljøbevegelsen og fredsbevegelsen. Vår organisasjon bygger
4 videre på de som gjennom sterke fellesskap har kjempet for folks frihet og makt i egen
5 hverdag.

6 Vi er økososialister fordi verdens makt og ressurser er urettferdig fordelt mellom eliter og
7 folket, på bekostning av mennesker og miljø. Vi er marxister fordi vi ser klassekamp som
8 veien til menneskelig frigjøring. Vi er radikalfeminister fordi makt og frihet er systematisk
9 skjevfordelt basert på begrensede kjønnsroller. Vi er antirasister fordi rasismen
10 undertrykker og splitter folket for å konsentrere verdens makt på få hender. Gjennom
11 aktivisme og organisering skal vi mobilisere den kraften som trengs for å skape forandring.
12 Vårt mål er et samfunn tuftet på fellesskap og solidaritet, fritt for alle former for
13 undertrykkelse. Det er folk som endrer verden. En rettferdig verden er ikke bare mulig, det
14 er nødvendig.

15 Prinsippprogrammet er vår samfunnsanalyse, våre ideologiske prinsipper og våre løsninger.
16 Programmet legger grunnlaget for vår politikk og politiske strategier.

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39

40	Innholdsfortegnelse:	
41	Del 1 Samfunnsanalyse	2
42	Klassesamfunnet og nyliberalismen	2
43	Sosialdemokratiet: Fra klassekamp til kompromiss	3
44	Kapitalismens rovdrift på naturen	4
45	Patriarkatets undertrykkelse	5
46	Rasisme	7
47	Internasjonal urettferdighet	8
48	Del 2 Våre mål	9
49	En sosialistisk fremtid	9
50	En verden i samspill med naturen	10
51	Feministisk frigjøring	11
52	Antirasisme	11
53	Internasjonal solidaritet og fred	12
54	Del 3 Politiske strategier	13
55	Kollektiv frigjøringskamp	13
56	Aktivisme	13
57	Arbeidermakt og organisering	14
58	Søsterskap	15
59	Separatisme	15
60	Parlamentarisk arbeid	16
61	Vedlegg	17
62	Ordliste	17
63		

64 Del 1 Samfunnsanalyse

65 Klasesamfunnet og nyliberalismen

66 Kapitalismen er grunnleggende urettferdig, og deler befolkningen inn i to klasser: eiere og
67 arbeidere. Arbeiderne selger tiden og arbeidet sitt, mens kapitalistene som eier
68 arbeidsplassene sitter igjen med overskuddet fra varene som blir laget. Slik utøver
69 eierklassen enorm makt i samfunnet og slår kloa i fellesskapets ressurser. Folk som lever i
70 områder med enorme mengder naturlig rikdom i form av naturressurser kan samtidig leve i
71 forferdelig fattigdom, mens noen få tjener store formuer på å eie folkets ressurser og
72 utnytte deres arbeid. Verdenshistorien er en fortelling om to klasser: de som utnytter og de
73 som blir utnyttet. Kapitalister med overflod av makt og rikdom, kontra arbeiderklassen som
74 jobber og gjør sitt for å ta vare på seg og sine.

75 Vi lever i nyliberalismens tidsalder. Nyliberalismen er troen på at markeder er bedre skikket
76 til å styre verden enn mennesker. Under nyliberalismen reduseres alt til et produkt. I likhet
77 med samfunnets institusjoner blir også menneskelige ferdigheter og egenskaper vurdert
78 etter hva som er mest lønnsomt og effektivt. Når samfunnet styres som en bedrift, blir det
79 opp til hvert enkelt menneske å sørge for seg selv. Fellesskapet svekkes til fordel for en
80 blind tro på at markedsstyring er den eneste naturlige måten å organisere samfunnet på. I
81 markedet er det de med mest penger som har mest innflytelse, og det eneste viktige er
82 hvorvidt en handling er økonomisk lønnsom eller ikke.

83 Etter hvert som verden har blitt mer globalisert, har den teknologiske utviklingen på
84 markedsliberalismens premisser skapt en plattform for digital kapitalisme. Uten
85 markedsreguleringer har teknologigiganter monopolisert seg. En håndfull selskaper har en
86 gjennomsyrende makt til å påvirke både enkeltindivider og stater. Noen få store selskaper
87 får enorm makt over samfunnsutviklingen og muligheten til å diktere land til å tilpasse lover
88 og reguleringer i deres favør, heller enn at den styres på folkelige premisser.

89 I dag skapes de største formuene ved aksjehandel, spekulasjon og kapitalopphopning
90 fremfor å belønne arbeid. Dette til tross for at disse konstruerte markedene ikke høster et
91 eneste korn, underviser en eneste elev eller pleier en eneste pasient. Slik kan verdens
92 rikeste tjene seg enda rikere uten å skape noen reelle verdier eller nytte for samfunnet.

93 Kapitalismen setter penger og økonomisk vekst foran alle menneskelige hensyn.
94 Menneskerettigheter blir satt til side for å utnytte arbeidere og rasere vår felles klode.
95 Samtidig som pengemakt rår over demokratiet, ser vi fremveksten av autoritære regimer
96 og fascistiske bevegelser. Når det skapes et narrativ om at allerede marginaliserte grupper i
97 samfunnet er fienden, settes grupper opp mot hverandre. Slik hindrer en at det urettferdige
98 systemet utfordres, og sikrer mer makt i egne hender. I et samfunn der fellesskapet

99 svekkes, er det rom for fremvekst av ekstreme krefter. Dette gjør nyliberalismen til den
100 største trusselen mot demokratiet i vår tid.

101 Sosialdemokratiet: Fra klassekamp til 102 kompromiss

103 I Norge har en sterk arbeiderbevegelse kjempet frem at viktige ressurser eies i fellesskap og
104 en robust velferdsstat. Gjennom å organisere seg har arbeiderne fått mer makt i samfunnet.
105 I kjernen av det norske sosialdemokratiet ligger klassekompromisset mellom de to
106 klassene. Trusselen om samfunnsomveltning ble så stor at eierklassen gikk med på å innføre
107 reformer som sikret gratis helsehjelp, utdanning og trygder. Arbeiderklassen gikk med på
108 eierklassens rett til å eie produksjonsmidlene, mens eierklassen godtok arbeidernes rett til å
109 organisere seg. Klassekompromisset tvinger arbeiderklassen til å gå med på premisset om
110 at arbeidere og kapitaleiere er gjensidig avhengige av hverandre. På sikt har
111 klassekompromisset utfordret klassebevisstheten i samfunnet, hvor arbeiderklassens felles
112 interesser usynliggjøres, mens eierklassens interessefellesskap består. Det er skapt en
113 illusjon om at arbeidere med bedre levevilkår ikke lenger er en del av arbeiderklassen. Den
114 feilaktige illusjonen av en middelklasse svekker arbeidernes klasseidentitet, og skaper
115 splittelse innad i arbeiderbevegelsen.

116 Når eierklassen fortsatt kan utnytte arbeidskraft endres ikke de strukturelle ulikhetene i
117 makt. Klassekompromisset hindrer derfor arbeiderklassen fra å avskaffe kapitalismen og
118 demokratisere økonomien. Nyliberalismens tvangstrøye gjør at sosialdemokratiet har
119 godtatt at offentlige institusjoner drives på markedets interesser, og velferdsstater trues av
120 sosialdemokratiets selvmotsigelser. Dette har også uthult handlingsrommet i det
121 parlamentariske demokratiet og muligheten for reell demokratisk endring.

122 Sosialdemokratiske og borgerlige partier veksler på å styre innenfor klassekompromissets
123 rammer, istedenfor å utfordre det. En reell velferdsstat må frigjøres fra kapitalistisk
124 markedsstyring og heller drives etter folkelige behov. Sosialdemokratiet vil alltid møte et
125 uunngåelig veivalg. Valget står mellom å forkaste den sosialistiske politikken som tjener
126 arbeiderklassen og akseptere kapitalismens tvangstrøye, eller å bryte med
127 klassekompromisset og utvide demokratiet.

128

129

130 Kapitalismens rovdrift på naturen

131 Kapitalismen ødelegger kloden. Evig jag etter profitt har enorme konsekvenser
132 for mennesker og miljø. For at bedrifter skal overleve i den markedsstyrte økonomien med
133 krav om konkurransedyktighet, tvinges bedrifter til å prioritere kortsiktig profitt på
134 bekostning av naturens tåleevne. Slik fører kapitalismen til overforbruk av begrensede
135 naturressurser og et stadig høyere press på naturen.

136 I dag er det en stor skjevhet mellom hvem som tjener på kapitalismens rovdrift på naturen,
137 og hvem som får kjenne mest på konsekvensene av klima- og naturkrisen. Land i det
138 globale nord og multinasjonale selskaper med skyhøye klimagassutslipp tjener milliarder på
139 overforbruk av naturressurser i det globale sør. Mens noen land har et ekstremt forbruk, må
140 mennesker i andre land flykte på grunn av naturkatastrofer. Dette viser at miljøkamp og
141 klassekamp går hånd i hånd, og på tvers av generasjoner. Overforbruket, naturraseringen
142 og det ulevelige klimaet som skapes nå kommer til å ramme generasjonene etter oss.
143 Derfor trengs det en bærekraftig tilnærming til klima- og naturkrisen.

144 Kapitalismens rovdrift på naturen er også en rovdrift på urfolks mulighet til å utøve sin
145 kultur og levemåte. Ressursbruk som ikke produserer overskudd blir overkjørt, og urfolks
146 landområder blir frarøvet til fordel for en kapitalistisk produksjon. Dette rettferdiggjøres
147 med å skape kraft til nye 'grønne' næringer. Kapitalismen setter menneskerettigheter og
148 klimahandling opp mot hverandre, heller enn å justere egen produksjon, utfordre andre
149 kapitalistiske virksomheter eller endre systemet. Dette er 'grønn' kolonialisme, og ikke
150 forenelig med klimarettferdighet.

151 Forholdet mellom mennesker og natur reduseres til forbruker og vare. Mennesker blir
152 fremmedgjort fra naturen, som gjør at vi mister evnen til å verdsette naturens egenverdi.
153 Naturen blir redusert til et middel for menneskelig utvikling.

Dissens 1:

Et mindretall av komiteen bestående av Julia Pigao ønsker å stryke avsnittet over.

154
155 Kapitalismen opprettholder forbrukersamfunnet ved å danne et bilde av at vekst i varer og
156 produksjon er det samme som lykke og velferd. Dette gir et vrent bilde av menneskelige
157 behov, og skaper en fremstilling av at vi stadig er nødt til å skaffe oss flere materialistiske
158 produkter for å være vellykkede. På de premissene tillater vi kapitalismen å kontrollere
159 livene våre, og ødelegge naturen. Skal vi klare å gjøre noe med dette, er vi nødt til å endre
160 systemet.

161

162 Patriarkatets undertrykkelse

163 Vi lever i et patriarkalsk samfunnssystem der makt og ressurser fordeles i menns favør, på
164 bekostning av kvinner. Dette fører til et cis- og heteronormativt samfunn som undertrykker
165 skeive. Systemet gjennomsyrrer måten vi styrer samfunnet og lever livene våre på. Dette har
166 resultert i sterke, oppkonstruerte forestillinger om at mennesker skal oppføre seg og
167 behandles ulikt på bakgrunn av kjønn og seksualitet.

168 Under patriarkatet blir sosiale kjønn etablert som noe objektivt og naturgitt, heller enn en
169 sosial konstruksjon. Kjønnssrollene preger de formelle og uformelle maktstrukturene i
170 samfunnet til den grad at mye av vår tillærte forståelse av kjønn og seksualitet oppleves
171 som naturlig. Dette gjør det vanskeligere å avdekke de undertrykkende strukturene og
172 dermed endre dem. Patriarkatets undertrykkelse skjer ikke isolert fra undertrykkelse på
173 grunn av klasse, hudfarge, religion og funksjonsevne. Denne interseksjonelle
174 undertrykkelsen gjør at mange kvinner og skeive får enda mindre makt til å kunne bryte
175 med patriarkatet.

176 Kvinneundertrykkelse

177 Patriarkatet har skapt en arbeidsfordeling der menn forvalter økonomiske ressurser og
178 eierskap, mens kvinner står til ansvar for den sosiale reproduksjonen. Sosial reproduksjon er
179 arbeid som under kapitalistisk produksjon, ikke skaper en verdi for eierklassen, men som
180 likevel er helt kritisk for samfunnet i sin helhet. Konsekvensene av denne kjønnede
181 arbeidsdelingen er et hinder for kvinners frihet. Mens den mannlige arbeiderklassen lønnes
182 for deres arbeidskraft, forventes kvinner å utføre det fysiske, mentale og emosjonelle
183 arbeidet på bakgrunn av omsorgsfølelse og kjærlighet. I Norge har sosialister og feminister
184 klart å kjempe frem gratis utdanning og helsehjelp til alle, mye av dette arbeidet er i dag
185 lønnet. Dette har ført til at de fleste norske kvinner har kunnet jobbe og kvinner er derfor
186 mindre økonomisk avhengig av menn. Likevel gjør kvinner fortsatt mesteparten av det
187 ulønnede arbeidet i hjemmet, samtidig som lønnet omsorgsarbeid, som stort sett utføres av
188 kvinner, er dårlig betalt. Denne arbeidsdelingen er urettferdig fordi den bidrar til at menn får
189 mer makt og penger på bekostning av kvinner, og unaturlig fordi den bygger på sosialt
190 konstruerte kjønnsroller.

Dissens 2: *Et mindretall av komiteen bestående av Kevin Mediå ønsker å erstatte linje 177-181 med følgende tekst:*

Patriarkatet har skapt en arbeidsfordeling der menn forvalter økonomiske ressurser og eierskap, mens kvinner står til ansvar for å utføre det fysiske, mentale og emosjonelle

arbeidet, på bakgrunn av omsorgsfølelse og kjærlighet. Konsekvensene av denne kjønnete arbeidsdelingen er et hinder for kvinners frihet.

191

192 I hele verden er kvinners seksuelle og reproduktive rettigheter underlagt streng politisk og
193 sosial kontroll. Til tross for at reproduksjon anses som kvinners samfunnsoppdrag er det
194 fremdeles strukturelle betingelser og barrierer for å bære frem barn. Flere steder i verden
195 har totalforbud og harde straffer mot abort, og mangelen på prevensjon og reproduktiv
196 helsehjelp fører til at tusenvis av kvinner dør som følge av graviditeter og fødsler. Selv i de
197 mest likestilte landene i verden begrenses retten til selvbestemt abort, og kvinner kan
198 måtte bære frem barn de ikke kan ha, søke abort i utlandet eller ta utrygge aborter. Å
199 kontrollere kvinners kropp, seksualitet og reproduksjon er en effektiv måte å kontrollere og
200 undertrykke kvinner på, og hindrer kvinner i å leve frie og selvstendige liv.

201 Menns vold mot kvinner er et av de største samfunnsproblemene verden over. Vold og
202 voldtekt er patriarkatets fremste verktøy for å kontrollere og undertrykke kvinner. Det
203 begrenser kvinners frihet, særlig den volden kvinner utsettes for i private relasjoner. Vold
204 mot kvinner er normalisert i den grad at det ikke blir sett som et strukturelt
205 samfunnsproblem, men snarere som enkelttilfeller. Kommersialiseringen og
206 objektiviseringen av kvinnekroppen fremmer menns vold mot kvinner fordi kvinner
207 reduseres til et produkt som er seksuelt tilgjengelig for menn.

208 Kjøp av seksuelle tjenester er voldtekt, da samtykke ikke kan kjøpes. Flere millioner
209 mennesker blir holdt som slaver gjennom menneskehandel og prostitusjon, de fleste av
210 dem er rasifiserte kvinner fra det globale sør. Dette er en form for fetisjering som i stor grad
211 fremmes i pornografi, og gjør at rasifiserte kvinner utsettes for seksualisering basert på
212 utseende og forsterker trusselen om vold og trakassering. Mennesker som lever i
213 prostitusjon fratras makt over egen kropp og eget liv. Fattigdom har gjort at mange ikke har
214 annet valg enn å selge kroppen sin som vare for å overleve, og mange blir lurt eller tvunget
215 inn i prostitusjon.

216 Skeiv undertrykkelse

217 De samme kreftene som aktivt undertrykker kvinner og innskrenker kvinners rett til
218 selvbestemmelse over egen kropp og eget liv, undertrykker også skeive. Det har historisk
219 sett vært konservative, heterofile cis-menn som har hatt mest makt i samfunnet og
220 muligheten til å etablere sosiale normer. Resultatet er strenge kjønnsroller og et hetero- og
221 cis-normativt samfunn. Kjønnsrollene er så systematiske og invaderende at mange
222 transpersoner og andre kjønnskeive utsettes for seksuell trakassering, vold og
223 diskriminering som hindrer dem fra å leve frie liv.

224 Selv om den skeive bevegelsen har kjempet gjennom mange viktige rettigheter for skeive,
225 er vi fortsatt ikke kvitt skeiv undertrykkelse. Skeive blir fortsatt utsatt for vold, hets og
226 diskriminering, og har generelt dårligere livskvalitet. I mange land er det fortsatt ulovlig å
227 være skeiv, og mange skeive lever i konstant frykt for å bli straffet eller drept, og har ikke
228 grunnleggende rettigheter. Over hele verden blir helsevesenet brukt til å fremstille
229 transkjønnethet som en sykdom og frarøve transpersoners rett til å bestemme over egen
230 kropp.

231 Under patriarkatet blir sosiale kjønn etablert som noe objektivt og naturgitt, heller enn en
232 sosial konstruksjon. Skeive legninger bryter med de heteronormative forventningene til
233 kjønn. Samtidig har det også oppstått kjønnsroller knyttet til legning. Eksempler på det kan
234 være at homofile menn blir forventet å opptre feminint, og homofile kvinner forventes å
235 opptre maskulint. Selv om man oppfyller disse kjønnsrollene, vil man oppleve sanksjoner fra
236 storsamfunnet. Fordi vi lever i et patriarkat der maskulinitet blir applaudert og femininitet
237 straffet, vil mange skeive menn oppleve å bli hardere sanksjonert for å oppfylle sin tildelte
238 kjønnsrolle.

239 Patriarkatet diskriminerer ikke bare grupper gjennom å begrense muligheter, men også
240 gjennom å fetisjere grupper slik som flere skeive identiteter og kvinner fra det globale sør.
241 Dette kan man se gjennom seksualiseringen av skeive kvinner, som kommer til uttrykk
242 gjennom seksuell trakassering og overrepresentasjonen av skeive kvinner i pornografi. Der
243 pornografi og fetisjering av marginaliserte grupper er utbredt, ser man også en økning i hat
244 og vold.

245 Rasisme

246 Rasisme er en sosial konstruksjon som diskriminerer på bakgrunn av hudfarge, etnisitet,
247 kultur og religion. Rasismen deler mennesker inn i grupper og forsøker å etablere en
248 sannhet om at noen mennesker er overlegne andre. Rasifisering skjer ved at grupper
249 underordnes og tilskrives biologiske og kulturelle egenskaper, der rase sees på som
250 objektivt virkelig. Rasifisering er en prosess for å legitimere undertrykkelse. Dette har ført til
251 at rasifiserte som urfolk, innvandrere og andre grupper undertrykkes til fordel for at hvite
252 tildeles privilegier fordi de er hvite. Rasismen er et skadelig verdenssyn som har ført til noen
253 av historiens mest grusomme forbrytelser.

254 Århunderer med imperialism og kolonialisering har ført til at hele verdens opplevelse av
255 kultur, verdier, ideer og historie er sterkt preget av vestlig hegemoni. Vestlige land har
256 sikret seg selv gjennom handelsimperialisme som har gjort det globale sør til evige
257 gjeldsslaver til vesten. Nyliberalismens løgn om at alle har de samme mulighetene til å
258 lykkes i den markedsstyrte økonomien skaper en fortelling om at alle har skyld i sin egen
259 fattigdom. Dette narrativet brukes til å rettferdiggjøre rasistiske holdninger. Selv om den
260 største trusselen for vår økonomiske trygghet er nyliberalistisk politikk, bruker

261 høyrepopulister rasifisering til å sette arbeiderklassen opp mot hverandre. Dette styrer
262 fokuset bort fra fellesskapets behov for frigjøring fra kapitalistiske strukturer og over til
263 fremmedfrykt og rasisme. Slik blir rasisme et verktøy for eierklassen til å undertrykke
264 arbeidere, og tilsløre de reelle årsakene til økonomisk utrygghet.

265 Rasismen er ikke bare urettferdig, den er hatefull, voldelig og farlig. De siste årene har
266 rasismen utviklet seg i en enda farligere retning. Høyreekstremismens fremvekst i det
267 offentlige har medført en normalisering av høyrepopulistiske ideer. Når kapitalistiske kriser
268 rammer samfunnet, svarer høyrepopulismen med splittende og rasistiske løsninger. I sin
269 egen søken etter makt har nyliberale partier fått en økt vilje til å gi høyrepopulistiske partier
270 parlamentarisk makt. Resultatet er en økt institusjonalisering av rasisme i liberale
271 demokratier.

272 Norge har en egen mørk og rasistisk historie når det kommer til rasisme mot urfolk og
273 minoriteter. Gjennom fornorskning, vold og tyveri av land ble samer, kvener og skogfinner
274 fratatt muligheten og retten til kulturutøvelse og råderett over egne landområder.
275 Kulturimport og assimilering er verktøy for å tilegne seg makt over kultur, landområder og
276 samfunnsutviklingen. Dette ble ofte begrunnet med et behov for å 'sivilisere' urfolk og
277 minoriteter, som samene. Kolonialisme er uforenlig med et sosialistisk samfunn.

278 Dagens kapitalisme fortsetter å være et rasistisk system der makt og ressurser er
279 systematisk skjevfordelt langs rasistiske skillelinjer. Rasismen er strukturell, og så lenge
280 minoriteter og rasifiserte opplever rasisme i arbeidsliv, boligmarked, utdanning, media,
281 kulturliv og politikk, vil rasistiske holdninger fortsette å gjennomsyre samfunnet. For å få
282 bukt med rasismen må vi endre systemet.

283 Internasjonal urettferdighet

284 Det internasjonale maktforholdet i verden i dag preges av en inndeling mellom et rikt
285 globale nord og et utnyttet globale sør. Imperialistiske stater som historisk har dominert det
286 globale sør gjennom militærmakt og okkupasjon tar også i bruk internasjonale institusjoner
287 for å legitimere sin plyndring av det globale sør sine ressurser. Det globale sør fratras
288 myndighet over egen økonomi, selvstyre og natur, for å berike det globale nord. Ekspansjon
289 og utnyttelse er iboende i kapitalismens natur.

290 Mange undertrykte folkegrupper møter stater som nekter dem egen kultur, egenrett, språk
291 og begrenser deres frihet. Folkesuvereniteten er et grunnleggende demokratisk prinsipp, og
292 når den brytes er det viktig at den gjenvinnes demokratisk. Store folkegrupper kjemper for
293 egen frihet og egne landområder fordi at det er eneste måten å slippe unna maktens
294 undertrykkelse. Det globale nord har en rasistisk forståelse om at ikke-vestlige
295 folkegrupper, særlig i det globale sør, ikke er siviliserte nok til å styre seg selv.

296 For at det globale nord skal kunne ekspandere markeder blir krig en naturlig metode for å ta
297 pushups og underlegge seg ressurser. Mens befolkningen holdes nede brukes krig som et
298 verktøy til å forsvare eierklassens interesser og holde liv i krigsindustrien. Stormakter bruker
299 andre staters konflikter for å forsvare egne interesser, og ansvaret for å forsvare sivile liv blir
300 brukt for å legitimere militære intervensjoner. Dette har skapt grobunn for terrorisme og
301 destabiliserte land. Gjennom våpensalg og militær støtte til autoritære regimer og
302 opprørsgrupper motarbeider vesten demokratiutvikling og folkelig mobilisering. Krig er
303 uforenlig med en sosialistisk verden, hvor mennesker kan møtes som likeverdige individer
304 og løse problemer i fellesskap.

305

306 Del 2 Våre mål

307 En sosialistisk fremtid

308 Sosialismens mål er et klasseløst samfunn der ingen kan tjene penger på å utnytte andres
309 arbeid.

Dissens 3: *Et mindretall av komiteen vil erstatte setningen over med:*

Målet vårt er et sosialistisk samfunn der ingen kan tjene penger på å utnytte andres arbeid.

310

311 Et sosialistisk samfunn setter mennesker og miljø over kortsiktig profitt. Vi vil jobbe for et
312 samfunn hvor økonomien, arbeidsplassene og produksjonen skal eies kollektivt. Gjennom
313 arbeiderstyrte bedrifter, samvirker, kooperativer og offentlig eierskap vil fellesskapets
314 interesser regjere. Vi ønsker et sosialistisk folkestyre hvor politikken gjøres mer direkte og
315 deltakende. Derfor må mer av beslutningsmakta flyttes til lokalsamfunnene. Makten flyttes
316 også nærmere folk gjennom folkeforslag og folkeavstemninger i den nasjonale politikken.
317 Arbeidere skal selv styre gjennom arbeiderråd, fagforeninger og deltakende budsjettering
318 lokalt.

319 Gjennom internasjonalt samarbeid basert på demokrati, solidaritet og fellesskap kan
320 menneskeheten sammen bryte med kapitalismen og skape en rettferdig verden. Vi ønsker
321 et demokratisk, åpent og rettferdig internasjonalt handelsregime med muligheter for
322 politisk styring og en forsvarlig ressursutnyttelse. Vi må avskaffe dagens internasjonale
323 maktregimer som opprettholder rike lands verdensorden. Internasjonale institusjoner må gi
324 plass til land som har blitt holdt utenfor maktens korridorer og legge til rette for at de skal
325 kunne bygge seg opp.

326 Sosialisme handler om makt over egen hverdag. Et sosialistisk samfunn legger vekt på
327 humanistiske verdier som ytringsfrihet, religionsfrihet og sikkerhet fra undertrykkelse og
328 overvåking. Sosialisme handler om frihet, hvor enkeltmennesket ikke blir begrenset av sin
329 livssituasjon og bakgrunn. Alle skal få like reelle muligheter, uansett hvilken familie de blir
330 født inn i. Mektige selskaper skal ikke kunne overstyre demokratier og diktere
331 verdenshistorien. Gjennom en global løsrivelse fra kapitalismen vil ikke enkeltindivider og
332 folkegrupper settes opp mot hverandre, men heller jobbe for fellesskapets interesser.

333 En verden i samspill med naturen

334 Sosialistisk Ungdoms ønsker et samfunn hvor mennesker lever i samspill med naturen.
335 Menneskeartens livsgrunnlag eksisterer som en del av et større økosystem. Dette gjør
336 mennesker til en del av naturen, ikke dens hersker. Det er ikke forenlig med evig økonomisk
337 vekst. Skal vi ta vare på både mennesker og miljø trenger vi en økososialistisk økonomi.
338 Naturen har en verdi i seg selv, uavhengig av nytteverdien den har for mennesker. Derfor har
339 ikke mennesker rett til å overforbruke naturens ressurser. Mennesker har en særegen evne til
340 å reflektere og velge hvordan vi vil bygge samfunnet. Dette gir oss et ekstra ansvar overfor
341 resten av naturen. Vi må ta hensyn til og leve i samspill med naturen.

342 Det er ikke en selvfølge at et sosialistisk samfunn vil være på naturens premisser. Selv hvis
343 evig vekst ikke lenger er det styrende prinsippet i samfunnet, er det mulig at verdens totale
344 forbruk vil være for høyt for naturens tålegrense. Et økososialistisk samfunn må bekjempe
345 overforbruket av ressurser og rasifisering av miljø. Derfor trengs det nedvekst blant de av oss
346 som forbruker mer enn naturens tålegrense. En slik nedvekst må ikke ramme arbeidsklassen
347 internasjonalt som har krav på økt levestandard. For å sikre en fremtid hvor mennesker lever i
348 samspill med naturen, trenger vi en verdirevolusjon. Gjennom gjenbruk av ressurser, sirkulær
349 bruk og mer lokalt forbruk, kan vi bedre ta vare på våre felles ressurser, for både oss selv og
350 fremtidige generasjoner.

351 Et økososialistisk samfunn vil være mer robust og stabilt, fordi det dyrker et mangfold av
352 livsformer blant både mennesker og natur, i hele samfunnet. Vi ønsker et samfunn hvor vi
353 bruker lokal kunnskap og løsninger for å ivareta lokale ressurser. Respekt for urfolks
354 rettigheter er en essensiell del av et økososialistisk samfunn, både her i Norge og
355 internasjonalt. Gjennom flere generasjoner med å leve i samspill med naturen har urfolk en
356 særegen evne til å forstå og ta vare på naturen. Det gir oss muligheten til å lære fra
357 hverandre og dele kunnskap.

358

359

360 Feministisk frigjøring

361 Sosialistisk Ungdom ønsker et samfunn hvor menneskers frihet ikke begrenses av kjønn og
362 seksualitet. Frigjøring er ikke bare en kamp for formelle rettigheter, men en kamp mot
363 strukturelle undertrykkelse. Feministisk frigjøring må derfor være en kamp mot systemet:
364 mot patriarkatet og kapitalismen.

365 Vi er radikalfeminister fordi vi anerkjenner at patriarkatet gjennomsyrrer samfunnet vårt og
366 fører til at kvinner undertrykkes i kraft av å være kvinner. Kvinnefrigjøringen er en kamp
367 mot menns politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle privilegier og eierskap over kvinner.
368 Vårt mål er et samfunn uten sosiale kjønn, hvor det ikke eksisterer kjønnete normer og
369 forventninger, og hvor makt og privilegier ikke følger kjønn. For å bryte med patriarkatet
370 må vi også kjempe mot den interseksjonelle undertrykkelsen på bakgrunn av klasse,
371 hudfarge, religion, seksualitet og funksjonsevne som frarøver mange kvinner makt, og
372 hindrer bred feministisk organisering. Kvinnekamp er derfor en kamp for full
373 kvinnefrigjøring, og å frigjøre kvinner fra alle undertrykkende strukturer som holder dem
374 nede.

375 Målet med feministisk frigjøring er å omfordele makt fra den hvite cis-heterofile mannen til
376 alle som undertrykkes av patriarkatet, som kvinner, skeive og kjønnsskeive. Sosialistisk
377 Ungdom kjemper for en radikal endring av samfunnet, mot cis- og heteronormativitet, og
378 begrensende seksuelle normer. Det er likevel viktig å bevare den skeivehistorien og et
379 skeivt felleskap. Skeiv kultur er en del av skeiv frigjøringskamp. Vi står skulder ved skulder
380 med kvinnebevegelsen og den skeive bevegelsen i kampen mot patriarkatet.

381 Antirasisme

382 For å knuse rasismen i alle dens former holder det ikke med et fravær av rasisme, det krever
383 aktiv antirasistisk kamp. Det globale kapitalistiske systemet er avhengig av rasisme for å
384 rettferdiggjøre en skjevfordeling av makt og rikdom. Den antirasistiske kampen og krav om
385 likeverd og solidaritet er avgjørende for å fjerne kapitalismen. For å knuse rasismen trenger
386 vi et nytt økonomisk system som ikke er avhengig av å sette grupper opp mot hverandre for
387 å overleve.

388 For å skape et antirasistisk samfunn må vi bekjempe det globale nord sitt hegemoni.
389 Historien kan ikke bare presenteres fra et vestlig perspektiv. Vi må avsløre den
390 eurosentrisk myten om at vestlig kultur er overlegen, og at det er vestlige verdier som er
391 idealet. I et antirasistisk samfunn er en mangfoldig kultur en bragd og berikelse for
392 samfunnet, og ansees ikke som en trussel. Ingen skal frarøves sin kultur, den skal heller
393 hegnes om.

394 Det antirasistiske samfunnet bygger på fellesskap og solidaritet. Gjennom kunnskap bryter
395 vi det globale nords hegemoni. Vi må synliggjøre rasistiske strukturer i samfunnet, og
396 hvordan de påvirker oss alle. Gjennom antirasistisk organisering utfordrer vi systemet som
397 tjener på rasisme.

398 Internasjonal solidaritet og fred

399 Sosialismen går hånd i hånd med fred. Mennesker som vokser opp i et rettferdig og fredelig
400 samfunn får friheten og muligheten til å skape sin egen fremtid. Kampen mot stadig nye
401 kriger er avgjørende for å avskaffe kapitalismen og skape et sosialistisk folkestyre. Fred er
402 derfor et av sosialismens store mål og krav. Sosialistisk Ungdom ønsker en verden uten
403 atomvåpen, krigsallianser og stormaktspolitikk. Vårt langsiktige mål er en verden uten
404 konflikter, og dermed uten et behov for krigførende våpen og militære.

405 Det er kun gjennom kompromissløs internasjonal solidaritet at arbeiderklassen i alle land
406 kan forene seg og spre sosialismen fra land til land. Det gjør at det sosialistiske folkestyret
407 er et globalt prosjekt. Landegrenser setter mennesker opp mot hverandre og tilfredsstill
408 kapitalismens interesser om å hindre verdens arbeidere i å forene seg. Det er avgjørende at
409 et fredelig sosialistisk folkestyre går på tvers av landegrenser.

410 For å nå målet om en fredelig verden, kan vi ikke lenger ha allianser som opprettholder de
411 skjeve maktstrukturene i verden, eller et økonomisk system som gjør krig lønnsomt.
412 Internasjonalt samarbeid er avgjørende for verdensfreden og avskaffelse av undertrykkelse.
413 Solidaritet, demokrati, hensyn til miljøet og menneskelige interesser må ligge til grunn for
414 internasjonale institusjoner og samarbeid. Det er kun mål om en mer rettferdig, fredelig og
415 demokratisk verden som kan rettferdiggjøre internasjonale institusjoners makt og
416 innflytelse.

417

418

419

420

421

422

423

424

425 Del 3 Politiske strategier

426 Sosialistisk Ungdom organiserer ungdom til kamp for en rettferdig verden. Sammen kan vi
427 skape et samfunn hvor mennesker løser problemer i fellesskap. Vi er en grasrotbevegelse
428 som står i tradisjon med den demokratiske venstresiden som kjemper for forandring
429 nedenfra, gjennom folkelig organisering og deltakelse. Antirasistisk kamp, miljøkamp og
430 feministiske og sosialistiske løsninger må ha bred folkelig forankring. Sosialistisk Ungdom
431 er et verktøy for å skape forandring.

432 Kollektiv frigjøringskamp

433 Kapitalismen, rasismen og patriarkatet henger sammen og forsterker hverandre. De setter
434 grupper opp mot hverandre fordi i fellesskap utgjør vi en større makt og kan velte det
435 undertrykkende systemet. De ulike strukturene kan ikke bekjempes isolert, vi må derfor
436 mobilisere en felles frihetskamp mot alle undertrykkende strukturer.

437 For å mobilisere en kollektiv frigjøringskamp må vi synliggjøre strukturene som splitter oss,
438 og det interessefellesskapet vi har av å stå samlet. Det vil ikke være full kvinnefrigjøring
439 dersom rasifiserte kvinner har mindre makt i samfunnet. Arbeiderklassen vil ikke være
440 fullstendig fri dersom skeive ikke kommer inn på arbeidsmarkedet. Et land er ikke fritt om
441 et annet land kan utnytte det økonomisk. Kollektiv frigjøring er en nødvendighet, i tillegg til
442 at vi alle har interesse i hverandres frigjøringskamper.

443 For at strukturene som holder mennesker i ufrihet skal knuses, må klassebevisstheten løftes
444 til et internasjonalt klassefellesskap. Vi må anerkjenne at ulike land har ulike forutsetninger
445 for frigjøring. Det gjør at sosialister i det globale nord har et ansvar for å løfte den kollektive
446 frigjøringskampen til et internasjonalt nivå, i tillegg til å støtte andre lands
447 frigjøringsbevegelser. En internasjonal kollektiv frigjøringsbevegelse innebærer ikke at alle
448 frigjøringskampene føres på samme premisser, men at den bygger på solidaritet. I
449 internasjonalt fellesskap deler vi ressurser og erfaringer for å styrke hverandre i kampen for
450 frihet.

451 Aktivisme

452 Sosialistisk Ungdom er en revolusjonær grasrotbevegelse, som kjemper for endring
453 nedenfra. Sosialismen kan ikke kun skapes gjennom reformer på Stortinget, men gjennom
454 folkelig organisering og deltakelse. Skal vi skape et feministisk, sosialistisk, antirasistisk og
455 økologisk bærekraftig folkestyre, må folk selv ta makt over egne liv. Vi ønsker en fredelig
456 revolusjon, forankret i et folkelig flertall og demokratiske institusjoner. Veien dit er
457 aktivistisk organisering.

Dissens 4: *Et mindretall i komiteen bestående av Kevin Mediå ønsker å erstatte avsnittet over med følgende tekst:*

Sosialistisk Ungdom er en grasrotbevegelse som kjemper for endring nedenfra. Gjennom aktivisme skaper vi oppslutning til sosialistiske reformer gjennom folkevalgte organer. Slik skaper vi et rettferdig samfunn og styrer oss bort fra kapitalismens ånd. Skal vi skape et feministisk, sosialistisk, antirasistisk og økologisk bærekraftig folkestyre står aktivisme sentralt. Gjennom aktivisme kan vi mobilisere arbeiderne verden over til å ønske reell forandring bort fra kapitalismens lenker.

458
459 For å ta makten i samfunnet må klassebevisstheten løftes fra den lokale arbeidsplassen til et
460 internasjonalt klassefelleskap. Dette forutsetter at lokalsamfunn har de verktøyene og
461 ressursene som kreves for å bryte med kapitalismens hegemoni. Aktivisme er et verktøy for
462 de som ikke har innpass i maktens korridorer. Gjennom generalstreiker,
463 massedemonstrasjoner og annen fredelig aktivisme utfordrer vi systemet og mobiliserer
464 folk til å ta ledelsen og makten i eget liv. Det er først gjennom deltakelse i streik og annen
465 aktivisme vi virkelig skjønner at vi står i en interessemotsetning mot eierklassen. Gjennom
466 aktivisme skaper vi en internasjonal sosialistisk folkebevegelse med revolusjonær
467 bevissthet, og forkaster premisset om at samfunnet ikke kan organiseres på en rettferdig
468 måte.

469 Arbeidermakt og organisering

470 Fagbevegelsen er det viktigste verktøyet vi har for å skape reelle strukturendringer, som å
471 bryte med klasseskille og flytte makten til folket. Derfor har sosialister en plikt til å bygge
472 opp under sterke, kjempende fagforeninger som bevisstgjør og organiserer arbeidere på
473 bakgrunn av klassetilhørighet og søker konfrontasjoner mot eierklassens interesser. Vi må
474 motarbeide byråkratiseringstendenser i bevegelsen, der bevegelsen blir for topptung og
475 tett knyttet til systemet. En fagbevegelse som spiller på lag med systemet, vil ikke kunne
476 skape reell omvelting.

477 Arbeiderklassen står alltid sterkest når den jevnlig bruker sitt viktigste våpen: streiken. Vi
478 må alltid støtte opp under alle arbeideres reelle streikerett, forsøke å utvide streikene og ta
479 inn elementer som sympatistreik, blokader og boikott. Fagbevegelsens makt må brukes til å
480 redusere økonomisk ulikhet, kjempe fram kollektive tariffavtaler, likelønn, kvinnekamp,
481 miljøvennlig industri, antirasisme, diskriminering av skeive og krig. Vi trenger en
482 fagbevegelse som sloss, streiker og bruker all sin makt mot kapitalismen til fordel for
483 fellesskapet.

484 For at arbeiderklassen skal ta demokratisk kontroll over økonomien må vi bidra i å utvikle
485 nye former for grasrotdemokrati på tvers av landegrenser for å organisere oss godt nok.
486 Fagbevegelsen kan spille en nøkkelrolle for å dyrke fram en ny sosialistisk arbeiderkultur i
487 bygd og by. Gjennom breie kulturelle og sosiale lag, foreninger og aktiviteter kan vi utvikle
488 et alternativ som utfordrer overklassen sitt grep om kulturen og samfunnsdiskursen.
489 Fagbevegelser kan bidra til å sikre sosialistisk folkestyre lokalt gjennom å jobbe for
490 lokalbefolkningens kontroll over lokale ressurser og bidra til demokratisk eierskap av
491 produksjonen. Samtidig må bevegelsen broderes ut i verden globalt, både for å kjempe mot
492 de internasjonale kapitalistgigantene og andre utnyttende strukturer. Fagbevegelsen vil på
493 denne måten bidra til å øke klassebevisstheten og styrke opprøret mot kapitalismen
494 globalt.

495 Søsterskap

496 Kampen mot patriarkatet må være felles og global for å lykkes. Et av patriarkatets verktøy
497 for å opprettholde seg selv, er å sette kvinner opp mot hverandre. Derfor er det en
498 forutsetning for full kvinnefrigjøring at vi forener oss, på tvers av faktorene som splitter oss.

499 For å knuse patriarkatet må vi anerkjenne at ulike kvinner har ulike utfordringer. Sammen
500 med den globale kvinnebevegelsen organiserer vi kvinner til å drive fram sin egen
501 frigjøringskamp. Dette skjer i solidaritet med, ikke på bekostning av, kvinners
502 frigjøringskamper over hele verden. En viktig del av vår strategi i kampen mot patriarkatet
503 er å knuse ideen om at disse kampene går på bekostning av hverandre, og ideen om at
504 transkvinnens kamp går på bekostning av kvinnekamp. Kvinnefrigjøring og skeivfrigjøring er
505 ikke motsetninger, men en forent feministisk kamp mot patriarkatet.

506 Søsterskapet som forener kvinner på tvers av klasse, bakgrunn og landegrenser er et av våre
507 viktigste verktøy mot patriarkatet. Gjennom et sterkt søsterskap synliggjør vi interessene
508 som er felles for alle kvinner, og legger grunnlaget for en felles frigjøringskamp. Samtidig er
509 ikke kvinner alene ansvarlige for sin frigjøringskamp. Menn har et ansvar for å delta i
510 kampen mot patriarkatet i solidaritet med sine søstre, men også fordi de selv begrenses av
511 trange og unaturlige kjønnsroller. Sosialistisk Ungdom organiserer alle kjønn i en felles
512 kamp for feministisk frigjøring.

513 Separatisme

514 En viktig forutsetning for at undertrykte grupper kan ta makt over eget liv og egen hverdag
515 er muligheten til å gå sammen og diskutere utfordringer de møter i kraft av å være
516 undertrykt. Separatisme er et verktøy der grupper kan organisere seg mot systemet, og
517 definere sin egen kamp. Uten trygge rom og egne arenaer for undertrykte grupper, er det
518 de med mest makt og innflytelse som bestemmer, definerer og tar viktige avgjørelser.

519 Separatisme har vært og er en viktig del av kvinnekampens organisering mot patriarkatet.
520 Gjennom separatistisk aktivisme skaper vi et trygt og solidarisk fellesskap hvor kvinner kan
521 dele sine erfaringer, bygge søsterskap og skape kollektive frigjøringsstrategier.
522 Separatisme er både et verktøy og en strategi for å omvelte det kapitalistiske, patriarkalske
523 og rasistiske systemet.

524 På samme måte som separatisme har vært viktig for kvinnekampen, er det også viktig i den
525 antirasistiske kampen. For å knuse rasismen må rasifiserte gå sammen og organisere seg.
526 Kampen mot apartheid i Sør-Afrika, borgerrettighetsbevegelsen i USA og BLM-bevegelsen
527 over hele verden i nyere tid, er alle eksempler som viser hvordan separatisme er en viktig del
528 i kampen mot rasisme og for et felles mål. Separatisme oppstår når undertrykte grupper må
529 ta kampen i egne hender fordi ens rettigheter ikke blir innfridd.

530 Parlamentarisk arbeid

531 Vårt mål for parlamentarisk arbeid er å forbedre arbeiderklassens forhold under
532 kapitalismen. Staten, valg og politiske organer kan brukes til å utvide demokratiet og
533 kjempe frem politiske reformer. Sosialistiske politikere skal være et verktøy for grasroten
534 og kjempe frem deres saker, i konflikt med resten av politikereliten. Sakene sosialistiske
535 partier går til valg på må baseres på folkets krav, og bidra til å flytte det politiske landskapet
536 til venstre. Sosialistisk Ungdom støtter Sosialistisk Venstreparti, sånn at de kan kjempe for
537 politiske krav som fører oss nærmere et feministisk og sosialistisk folkestyre. Premisset for
538 å oppsøke parlamentarisk makt er at makten aldri blir et mål i seg selv, men et middel for å
539 oppnå våre mål.

540 Det trenger ikke være en motsetning mellom å kjempe for reformer og systemendring, men
541 sosialistiske partier må unngå å smelte sammen med systemet. Sosialistiske politikere vil
542 hele tiden møte et press til å tilpasse seg de kapitalistiske rammene de styrer under. Det er
543 ofte begrenset økonomisk handlingsrom i kapitalismen til å gjennomføre sosialistiske
544 reformer, noe som gjør at sosialistiske partier kan ende opp med å administrere upopulær
545 kuttpolitikk. Til tross for at kortsiktige forbedringer kan forhindre sosialisme på lang sikt,
546 kan ikke vi som sosialister aktivt forverre situasjonen. Det er kun hvis sosialistiske partier
547 har en strategi for å ikke ende opp som en del av systemet vi kan flytte beslutningene
548 nærmere folket og gi arbeiderklassen mer makt over egen hverdag.

549

550

551

552 Vedlegg

553 Ordliste

554 Globale sør: De landene i verden som har blitt utnyttet og utnyttet i det globale
555 kapitalistiske systemet, tidligere kjent som utviklingsland, det omfavner for det mest de
556 ikke-vestlige landene.

557 Globale nord: De landene som tjener på globale kapitalistiske systemet, tidligere kjent som
558 industriland, det omfavner for det meste de vestlige landene, pluss for eksempel Japan,
559 New Zealand og Singapore.

560 Imperialisme: Når stater underlegger seg andre stater, ofte med bruk av militærmakt.

561 Cis- og hetronormativitet: At antakelsen om at alle mennesker i utgangspunktet
562 identifiserer seg med det kjønn de ble registrert som ved fødselen og er heteroseksuelle
563 anses som en norm i samfunnet.

564 Kommersialisering: Å omgjøre noe til en vare eller tjeneste som kan selges i et marked.

565 Fetisering: Å tilegne noen seksuelle egenskaper og redusere dem ned til et objekt som
566 alltid er seksuelt tilgjengelig.

567 Hegemoni: En gruppes (kan være en klasse eller en nasjon) dominasjon over en annen
568 gruppe får denne gruppen til å utføre handlinger som er imot deres egen interesse.

569 Folkesuverenitet: At all legitim statsmyndighet utgår fra folket selv, i motsetning til for
570 eksempel en suveren hersker.

571 Eurosentrisk: Det synet om at den europeiske kultur og samfunnsform er bedre enn andre,
572 og at all diskusjon skal tas med en europeisk/vestlig utgangspunkt.

573 Parlamentarisme: En styreform som innebærer at en regjering sitter så lenge flertallet i
574 parlamentet har bestemt det. I Norge er parlamentet Stortinget.

575 Byråkratisering: Når institusjoner eller samfunn preges av hierarkiske strukturer, fastsatte
576 regler og prosesser, og standardisering av arbeidsoppgaver og beslutningsprosesser.